

Set mesos omplint el pla de Lledoners

TEMA DEL MES. El dia 4 de juliol, Oriol Junqueras, Raül Romeva, Jordi Sánchez i Jordi Cuixart van ser traslladats des d'Estremera i Soto del Real al mòdul número 2 del centre penitenciari de Lledoners. El dia 11 hi van ingressar Jordi Turull, Josep Rull i Quim Forn. Set mesos més tard, els set presos polítics van ser traslladats pels Mossos d'Esquadra cap a Brians 2, perquè la Guàrdia Civil els portés a Soto del Real per ser jutjats, conjuntament amb Carme Forcadell i Dolors Bassa. Al llarg de 212 dies, el pla dels Lledoners ha viscut un intens pelegrinatge de gent vinguda d'arreu. Bastoners, cantaires, castellers, colles geganteres, dansaires, motards, músics, pagesos amb els tractors i altres col·lectius socials hi han fet cap.

Els voluntaris han acompanyat durant 212 dies les més diverses convocatòries al pla dels Lledoners de Dalt. Foto: Francesc Rubí.

El darrer diumenge de gener feia un bon sol al pla dels Lledoners, però el vent feia anar amb força l'estol de banderes i la sensació de fred era ben viva. Com una mena de pròrroga respecte del diumenge anterior, ja no hi havia busos, però es podien comptar més de 600 cotxes i una bona colla de gent que ho aprofitava per passejar pel camí de Joncadella. Tot plegat, no res d'extraordinari: vora 3.000 persones. Els cants habituals, alguns poemes finals, agraïments... La sensació d'haver cobert una etapa que ens deixa a les portes del judici que comença aquest febrer. Hi havia com sempre moltes selfies, gossos i bicicletes, però sempre amb una actitud més o menys rigorosa. A la una del migdia, la part formal queda resolta, però els participants allargassen les converses i no hauran acabat de desfilar del tot fins gairebé les dues. La sensació era que es tancava una etapa: set mesos d'acompanyament.

Música per la Llibertat

Marta Torra i Oliveres és secretària de la junta territorial d'Òmnium Bages-Moianès i fa molts anys que promou accions de voluntariat en l'àmbit sobiranista. A partir de la iniciativa d'Anna Ortega a Sant Fruitós de Bages, es va decidir a impulsar Música per la Llibertat a Manresa, el novembre del 2017, conjuntament amb Rosa de Miguel. Des de llavors, cada dia, a les set de la tarda, el Cant dels Ocells sona sota els porxos de l'Ajuntament, com també es fa a Artés i Santpedor. I, quan els presos polítics arriben als Lledoners, els organitzadors de l'acció en aquestes quatre poblacions acorden dur-la també a la presó. El que no preveïen era una resposta tan multitudinària. La Marta explica que el primer dia ja els va sorprendre perquè «ens pensàvem que seríem com a molt un centenar de persones i en vam ser prop d'un miler». Allò els va fer adonar que si volien evitar que tot plegat es col·lapsés s'haurien d'organitzar tot un seguit de coses: «des de l'aparcament -amb un grup de voluntaris que hi ha sigut sempre- fins a la senyalització i col·locació de cons a la carretera, l'adequació de l'espai per als músics i el públic, coordinar els diferents actes que cada setmana s'afegien a la cantada, fer un guió...». I en tot aquest temps, els músics no han fallat mai. Explica que un dels actes més emotius va ser l'actuació dins de la presó d'una vintena de músics del grup, cinc de cada una de les poblacions convocants. «En van sortir molt impressionats», comenta, alhora que remarca la cohesió i el feedback que s'ha creat entre tot el grup, que ha arribat a ser de gairebé un centenar.

De l'experiència d'aquests set mesos, la Marta en destaca que s'ha fet molta feina, «però a mi no se m'ha fet pas feixuga. El bon ambient entre tots hi ha ajudat i he vist gent molt emocionada». Entén i respecta que hi hagi qui pensa que aquesta mena d'actes són una folklorització del moviment; «admeto la crítica raonada, però si només critiques i no fas res..., sigui com sigui, aquí hi cap tothom». També destaca «la quantitat de mitjans d'informació d'arreu del món que hi han passat» i les visites «de gent dels llocs més insospitats del planeta», que eren esmentats pel conductor dels actes, Jordi Pesarrodona.

Rosa de Miguel, Marta Torra i, d'esquena Josep Emili Puig, un diumenge de gener. Foto: R.F.

La Principal de Lledoners

Al llarg d'aquests set mesos, el grup de músics que hi ha toca cada diumenge -al voltant de la seixantena- s'ha consolidat i ells mateixos s'han batejat com la Principal de Lledoners, «l'orquestrina que no es paga amb diners», que sempre ha estat oberta i espontània. Un dels integrants de la formació és l'Antoni Cuadrench, empresari jubilat resident a Santpedor, on participa i impulsa múltiples iniciatives sobiranistes. Activista veterà -a tall d'anècdota podem dir que és el soci més antic d'Òmnium Bages-Moiànes- ha participat amb el seu violí en gairebé totes les sessions de Música per la Llibertat i està convençut que «la commoció d'una immensa majoria de catalans, fruit de la repressió desencadenada el mateix 1 d'octubre del 2017, l'injust empresonament i l'exili dels nostres polítics ha estat el desencadenant d'aquest pelegrinatge que setmanalment hem viscut als Lledoners».

Per a Cuadrench, «aquest insòlit pelegrinatge als Lledoners, Mas Enric o Puig de les Basses s'ha convertit en una gran eina de cohesió i un pal de paller enmig de tanta incertesa». Cuadrench remarca que «l'insuperable Jordi Pesarrodona n'ha estat una de les ànimes i el conductor, juntament amb la força instrumental dels músics per la llibertat que amb tant d'encert va impulsar l'Anna Ortega», i pensa que «la mobilització ha de continuar fins al retorn de les polítiques i els polítics empresonats. La seva llibertat serà alhora la baula necessària que decanti a favor nostre la llibertat definitiva dels catalans». Cuadrench conclou que «Lledoners, amb els anys, ben segur que esdevindrà una pàgina brillant de la nostra història».

Antoni Cuadrench amb el seu violí. Foto: Francesc Rubí.

La gestió del pla dels Lledoners

Per a l'Ajuntament de Sant Joan de Vilatorrada, l'arribada dels presos polítics i les concentracions que es començaven a anunciar plantejaven una situació delicada en seguretat i mobilitat. Eduard Mata, regidor de Seguretat Ciutadana i Mobilitat, explica que començar a tenir milers de persones en un indret i uns accessos no preparats requeria coordinació entre Policia Local i Mossos d'Esquadra, ja que «enteníem que això podia durar mesos». Mata valora la tasca d'aquests dos cossos de seguretat i creu que «han donat el suport necessari per garantir una bona gestió i qualsevol emergència». El dia de la primera concentració van veure clarament que la recta d'entrada a la presó plantejava dificultats. És en aquest moment que, conjuntament amb el cos de Mossos, ANC i Òmnium es proposa la ubicació del pla dels Lledoners de Dalt -que curiosament és on havia d'anar la presó primer-, com a ubicació més apta per al que havia de venir. És un camp de 37 hectàrees, que permet la convivència separada de vehicles i persones, i té dos accessos asfaltats: pel torrent Fondo i per Joncadella, amb possibilitats d'evacuació ràpida. A més, és a tocar del mòdul dels presos, amb una visió general del CP Lledoners. És per això que fan la gestió amb Incasòl perquè cedeixi la part de terreny que des del juliol ha anat sent l'escenari de les mobilitzacions. «Els terrenys del pla dels Lledoners i de la masia de les Torres de Bages són actualment propietat d'Incasòl, però no tots els terrenys del voltant dels Lledoners són d'Incasòl», aclareix el regidor.

Durant tot el temps que ha durat l'activitat, la gestió de l'espai ha estat responsabilitat de les entitats organitzadores dels actes i en bona part de l'ANC i Òmnium. Mata remarca que el municipi no ha intervingut en l'organització; «només hem gestionat demandes de seguretat o mobilitat i la ubicació òptima de milers de persones». I especifica que, des del primer dia, els propietaris dels terrenys del voltant de la presó han tingut una actitud de col·laboració i entesa, que «cal agrair molt». Aquesta col·laboració va ser molt necessària en un primer moment, ja que la conformitat d'Incasòl va tardar algunes setmanes a confirmar-se. «Les primeres mobilitzacions només ocupaven l'espai on hi ha la gent, però no s'hi va ubicar encara aparcament fins a l'autorització d'Incasòl. Per això la disponibilitat d'altres camps privats va ser important per poder rebre tots els vehicles que ja feien cap al lloc», explica Mata.

Un voluntariat perseverant

«Nosaltres no organitzem, som només una agenda que encaixa aquelles propostes que ens arriben», diu Joan Sebarroja, un més de la trentena dels voluntaris més actius del pla dels Lledoners. Però el «només» és pura modèstia: els dies més fluixos han comptat sempre més de 2.500 persones, i sovint s'han superat les 4.000. I per atendre tanta gent cal recollir informació entre setmana i passar-la a l'equip: preveure la pluja, els moments multitudinaris, la presència de busos o l'atenció de gent amb necessitats especials. I no s'atrapa mai: «En Josep Emili Puig va fer uns plànols amb cavallons cada 20 metres per organitzar el pàrquing, i aleshores passa que es presenten autocaravanes o autocars amb els gegants i ho has de repensar tot!».

En les reunions de coordinació setmanals o quinzenals han treballat amb una base de dades de més de 80 persones -que cada col·lectiu podia ampliar- amb els efectius de Música per la Llibertat, Òmnium Bages-Moianès, ANC Bages, CDR, el grup de Joan Bonanit i els regidors de l'Ajuntament de Sant Joan (Eduard Mata i Jordi Pesarrodona). Mitjançant un canal de comunicació propi, «es responien totes les demandes -diu Sebarroja- ja sigui engegar estufes, portar coses, sonoritzar o netejar. Perquè al final calia deixar-ho net i arreglat!». Ell mateix valora la col·laboració discreta d'algunes empreses per fer-ho possible. I també que, respectant les normes sobre foc, elements aeris o senyalització, han pogut conservar sempre una bona entesa amb el cos de Mossos d'esquadra i Policia Local, i fins i tot el dels agents rurals.

La Principal dels Lledoners, un diumenge de novembre. Foto: Ignasi Segon.

Presons en xarxa

El mateix Joan Sebarroja valora el treball en xarxa que ben aviat va ser per a les tres presons (#presonsenxarxa i #capdonaenloblit), incorporant Mas Enric i Puig de les Basses, i està content d'haver internacionalitzat l'experiència en sortides fins a Anvers -en una trobada amb observadors internacionals- i encara Stuttgart, Hamburg, Amsterdam, Ginebra i Waterloo: «Estem en missió contínua, i fins al final hem generat molta informació també d'abast internacional, per arribar al més gran nombre de gent».

La col·laboració d'en Joan Sebarroja, però, té un origen que encara avui és pendent de judici: «Anàvem a fer un sopar a la fresca, amb amics, als Lledoners. Feia molt goig el trajecte, amb els llaços grocs, els dies previs a l'arribada dels presos. Tot va ser molt ràpid, va ser baixar del cotxe en veure com ho arrencaven tot, torno al cotxe per dir-los que avisin els mossos i ja em comencen a picar, més de vint persones! Em foten ben tou, per terra, i encara aleshores em ruixen amb dissolvent!». Allò era el 3 de juliol, i entre l'estada a l'hospital i a casa passarà un mes. Però a l'agost, sempre que la salut li permet, es posa a col·laborar amb l'equip de voluntaris sota la premissa d'«odi zero, venjança zero». S'hi ha passat set mesos.

L'equip d'aparcament

Si algú s'ha perdut bona part dels actes als Lledoners és l'equip que amb les armelles grogues cada diumenge facilitava l'aparcament. «Érem als Lledoners, però des del pàrquing no sentíem res, és clar: es tractava d'atendre tota la gent que venia, i que de vegades tenia pressa o es cansava de la cua. I que després havia de tornar-se'n!». Xesca Sala coordinava un equip de 15 voluntaris, que es podia ampliar segons la informació que rebia «i el dissabte confirmava qui seríem. Cada diumenge hi érem des de quarts d'onze i fins que s'acabés». En vespres multitudinaris o, especialment, l'última setmana del Joan Bonanit, també hi han estat presents. «A la nit és un xou, ja no t'explico la de Nadal! Però l'experiència d'acollida ens ha agradat molt, i la majoria de gent que ha passat ens ho agraeix». El seu company, Joan Lluís Santolària, corrobora aquesta actitud de servei. «Hem estat mobilitzats set mesos, i ara, com tothom, només desitgem l'absolució immediata dels presos!». Ell fins i tot conserva alguns aprenentatges, «i és que aprens a no discutir, a aguantar, perquè ja ho veus que, amb algú empipat, barallar-s'hi no

farà més fluid el trànsit».

Pallasso i conductor

«Es tracta que els presos se sentin acomboiats, no que acabem fent putxinel·lis!». Jordi Pesarrodona ho té clar, i al cap dels mesos està content del resultat: «També vam aconseguir evitar el mercadeig. De propostes no en faltaven! Des de despatxar vermut des de foodtrucks fins a pollastres a l'ast: sempre amb la millor de les intencions, és clar. Però molt aviat això hauria semblat una xocolatada popular». I és que precisament també hi ha la gent que reclama accions més contundents. Als Lledoners, però, «hem provat de canalitzar les propostes culturals a favor de la protesta, des dels esbarts al Messies de Händel. O la trobada de gegants que es va poder organitzar en menys de tres setmanes. I sempre amb molta espontaneïtat, amb gent que treballava com si ens coneguéssim de sempre, amb un esperit que em semblava perdut. Als Lledoners compartim per construir una República i aquesta és una energia que s'havia d'aprofitar».

Jordi Pesarrodona, conductor de les concentracions. Foto: R.F.

La nit de Nadal

«El pla ha estat una sort, una gran troballa. El primer diumenge quan vaig arribar em vaig trobar la gent de Música per la Llibertat, gent de Manresa, d'Artés... i ja va ser un no parar». El paper de Pesarrodona és posar veu als missatges, a les actuacions, a les cançons que es canten cada diumenge. «Mai no ha parat de créixer! Recordo el 15 d'agost, amb tothom de vacances, i resulta que venen més de 3.000 persones... Això ens fa molt grans! I ho hem volgut obert sempre a tothom: als Lledoners no es jutja cap presència, i s'hi defensen els drets fonamentals. Els de tothom».

Els diumenges començaven a les nou del matí, posant cons, preparant continguts... «La complicitat que s'hi respirava era única -emfasitza Pesarrodona- perquè aquesta és una història plena de detalls, com el maquinista del tren, cada matí i cada vespre, fent sonar la botzina. Però si recordo alguna dia especialment és el de la nit de Nadal, totalment improvisada, quan la gent venia i venia fins a col·lapsar-ho tot. El país es va aixecar de taula per acompanyar els presos! Va ser un dels moments més emotius de tot aquest temps». Les històries es repeteixen a Puig de les Basses o a Mas Enric, arreu del país. Jordi Pesarrodona coneix molt bé tot aquest activisme i des que es va fer popular el 20-S, amb aquell nas de pallasso, s'ha fet un tip de voltar amunt i avall, participant de les més variades propostes.

Un activisme agraït

«He passat un dol perquè jo em creia membre d'un estat democràtic, més o menys, però democràtic. I la mateixa nit del 20-S -la nit d'aquella foto icònica amb el nas de pallasso- ja vaig saber que no, i vaig rebre amenaces de mort i tot! Després, amb la visita que vam rebre l'1-O a les escoles de Sant Joan... És molt bèstia anar a buscar un pallasso! Van venir a reprimir tot un poble, al marge del que aquell dia votessin». Pesarrodona actualment ja ha superat l'acusació d'odi i aixecament tumultuós de què se l'acusava, per tal com va poder demostrar les falsedats de l'informe de la Guàrdia Civil, i agraeix profundament la defensa del seu advocat David Caselles, i tots els altres que hi han col·laborat. Amb tot, encara avui està encausat, amb l'alcalde de Fonollosa, per un delictes de desobediència greu. «El dia que vaig anar a declarar als Jutjats de Manresa érem més de 500 persones. Aleshores t'adones que no estàs sol amb el teu nas de pallasso, i això no s'oblida. No és un deute, doncs, però sí que és un retorn. Si ho tinc bé, sempre vaig on em demanen».

La fidelitat anònima de Joan ?Bonanit'

Tres dies abans no arribessin, i fins a la darrera nit abans no se'ls tornessin a endur, en Joan

Bonanit ha volgut ser al costat dels presos, i fidelment desitjar-los un vespre i un altre aquest «bona nit» que ja ha esdevingut popular. «Amb alguns amics hi vam anar a primers de juliol per si els veiem arribar, des del camí d'entrada i després fent un tomb sencer a la presó. Des d'allà, des del pla de darrere, se'm va acudir cridar algunes consignes polítiques i aleshores vaig sentir que alguns presos responien -i no precisament amb complicitat. El fet és que vaig entendre que des d'allà ens podríem comunicar». El primer dia amb Cuixart, Junqueras, Romeva i Sánchez gairebé hi va deixar la veu «i l'endemà ja em vaig presentar amb un megàfon». En dates més multitudinàries en Joan Bonanit porta micro i altaveu, especialment els darrers dies.

Cada vespre, puntualment a tres quarts de nou, i després que els presos arribin a les cel·les, comença el seu comiat. «Sempre he tingut acompanyants entre amics i família, i al cap d'un mes ja érem un grup permanent. I cada dia hi ha hagut més gent!». Amb tot, ningú sap qui és aquest noi de 23 anys, de Manresa i estudiant universitari. «El meu anonimat és perquè no vull tenir cap mena de protagonisme. El que compta és la repercussió». I la repercussió hi és, més enllà de l'acompanyament. «El Joan Bonanit va néixer com una mostra d'amor i afecte, per tal que els nostres presos polítics sentin l'escalf popular». I la resposta arriba d'arreu de Catalunya, i de fora i tot. Hi ha qui es queda a sopar o a dormir en autocaravanes o en algun hostel de Sant Joan de Vilatorrada. «Tinc moltíssimes anècdotes, moments màgics que després a casa poso per escrit, perquè potser m'agradaria fer-ne un llibre». Segui com sigui, Joan Bonanit diu que trobarà a faltar els presos, que també té molt presents la Carme i la Dolors -amb qui connecta un cop per setmana-, i que allò que ens cal és recuperar la unitat de les grans fites de l'octubre de 2017. Hem fet l'entrevista poques hores abans del darrer vespre a Lledoners: «212 nits són moltes nits, i el vincle és molt especial. No vull que el Bona nit s'acabi, els seguiré donant escalf i potser em desplaçaré algun dia a Madrid». Els presos, des del divendres 1 de febrer, ja hi són.

Lledoners com a síndrome

5.074 són les hores que aproximadament han passat indignament tancats a la presó de Lledoners Cuixart, Forn, Junqueras, Romeva, Rull, Sánchez i Turull. Són massa dies, 5.074 hores. Són massa mesos. I durant tot aquest temps, les mostres de solidaritat, dol i emoció han estat a flor de pell en les mil i una activitats que de manera espontània o organitzada s'han fet al pla dels Lledoners.

L'energia col·lectiva de milers i milers de persones i dels incansables voluntaris i voluntàries han demostrat una capacitat de mobilització i sacrifici que moltes nacions del món voldrien tenir. Cal que ho reconeguem i ho hem de valorar: tenim un poble que desborda mobilització i solidaritat i això ens fa imparables. Tanta energia i ganes de fer activitats al pla dels Lledoners, però, han portat en alguns moments a una certa folklorització del que s'hi ha fet, i ha provocat a vegades una banalització de l'espai i del rerefons de reivindicació de llibertat pels presos polítics. Aquesta banalització, a més, ha ajudat a diluir la reivindicació nacional i d'independència per centrar-se en la lluita més estrictament antirepressiva.

La dilució de l'objectiu comú, la independència, s'ha aprofitat en part per partits i organitzacions, que han fet servir els presos i preses per enviar missatges sovint partidistes que han evidenciat una vegada i una altra la manca d'unitat estratègica i antirepressiva. Mentre que Lledoners ha estat unitat, les presons han estat divergències i manca d'estratègia comuna. Mentre que Lledoners ha estat unitat i ningú demanava al del costat a qui votava, les presons no ho han estat tant. Aquest país necessita l'esperit de Lledoners per afrontar aquesta nova etapa que comença, que reclamarà mobilitzacions més intenses, sacrificades i arriscades, i poder així desbordar les estructures partidistes, els hiperlideratges condicionats pel pes de la repressió i les institucions autonomistes.

Que la síndrome de Lledoners, doncs, s'escampi arreu! Independència ja!

Eudald Camprubí (coordinador de l'ANC a Manresa)

L'Orfeó Català als Lledoners. Foto: Francesc Rubí.

212 dies de concentracions

4 de juliol. L'ANC i l'Associació Catalana pels Drets Civils convoquen marxes una gran concentració per rebre els primers presos. El president Torra visita Junqueras, Romeva, Sánchez i Cuixart. Joan Bonanit comença el ritual d'acomiar els presos polítics un per un, abans d'anar a dormir. I els presos responen.

11 de juliol. L'ANC i l'Associació Catalana pels Drets Civils convoquen una nova concentració, aquesta vegada ja al darrere del centre penitenciari, per rebre Forn, Rull i Turull.

15 de juliol. Comencen les intervencions musicals dominicals. La convocatòria la fan representants dels quatre pobles del Bages on es fa Música per la Llibertat cada dia, des de l'1 de novembre, i es fa extensiva a qualsevol instrumentista que hi vulgui participar. Des d'aquell dia, faci el temps que faci, l'acció s'ha repetit cada diumenge, primer a les vuit del vespre i a partir del 7 d'octubre a les dotze del migdia.

21 de juliol. Unes 400 persones s'apleguen per acompanyar setanta membres dels Grallers per la Llibertat que toquen peces tradicionals catalanes per fer entrar la música al centre penitenciari.

29 de juliol. Els Castellers de Vilafranca del Penedès, que hi arriben amb tres autocars amb gent d'allà, fan un pilar de quatre cada cop que els músics interpreten una melodia.

5 d'agost. Els gegants de Santa Maria d'Oló s'afegeixen a la cantada del diumenge.

12 d'agost. Els Cantaires de Ponent/Cor Plaça Paeria s'incorporen a les 5.000 persones que participen en la cinquena cantada.

16 d'agost. Els músics de la Cobla per la Llibertat hi fan un concert. El 6 de setembre hi tornaran.

17 d'agost. Tot i la pluja, milers de persones arriben per homenatjar les víctimes dels atemptats a Barcelona i Cambrils i els cossos d'emergències, bombers i Mossos d'Esquadra. Hi assisteix el president Torra.

19 d'agost. Durant la cantada de Música per la Llibertat, es fa un reconeixement a Jordi Pessarronona.

24 d'agost. Hi arriben des de Vic els ciclistes que participen en la pedalada pels presos polítics.

2 de setembre. Felicitació dels amics de Josep Rull pels seus 50 anys.

10 de setembre. Les marxes de torxes de la vigília de l'11 de Setembre de Callús i Sant Joan de Vilatorrada arriben fins als Lledoners. Un cop allà, la periodista Bea Talegón hi fa un parlament.

16 de setembre. Actuació de l'Esbart Manresà de l'Agrupació Cultural del Bages.

23 de setembre. La colla de diables Foc i Ganxo de Sant Hipòlit de Voltregà, els Cremats d'Olost i els Diables Serpents de Manlleu hi fan un correfoc.

7 d'octubre. Música per la Llibertat avança l'horari del Cant dels Ocells a les dotze del migdia. Un grup de Sabadell hi recita poemes.

14 d'octubre. Actuació del Grup de balls folk i desplegament de l'estelada gegant.

16 d'octubre. Trobada de motards. L'ANC i Òmnium convoquen una concentració amb motiu del primer aniversari de l'empresonament de Jordi Sánchez i Jordi Cuixart, amb el lema «Un any de vergonya, un any de dignitat» i la participació dels advocats Jaume Alonso-Cuevillas i Jordi Pina.

20 d'octubre. Ballada de Swing per la Llibertat.

21 d'octubre. Prop d'un centenar de tractors participen en la concentració organitzada per Unió de Pagesos i ADF. Els tractors s'estacionen formant un enorme llaç per exigir l'alliberament dels presos i denunciar la repressió de l'estat espanyol.

21 d'octubre. Un centenar de tractors dibuixen un llaç sobre els Lledoners. Foto: Ramon Creus.

28 d'octubre. Actuació del grup Diàdona, dones acordionistes de l'Alt Pirineu.

1 de novembre. Una vuitantena d'autobusos arriben per participar en l'acte de la campanya Free, d'ERC, sota el lema «1 any d'injustícia, 1 any de perseverança», un any després que Oriol Junqueras i Joaquim Forn entressin a presó.

2 de novembre. Acte unitari organitzat per entitats i partits sobiranistes en l'aniversari de l'empresonament del Govern, amb sopar de carmanyola, parlaments de familiars, bombers, mossos i agents rurals.

3 de novembre. 203 Motards Independentistes fan un llaç de motos per reivindicar la llibertat dels presos.

4 de novembre. Presentació de la campanya Victòria Cat per part de la portaveu Anna Arqué i el rector de la Universitat de Glasgow i advocat de Clara Ponsatí, Amer Anwar.

11 de novembre. Amb el lema «Canthem per la Llibertat» i organitzat per Òmnium, actuació de la Coral ART9 de Granollers i altres corals de Granollers.

18 de novembre. Presència dels Procuradors per la Llibertat.

25 de novembre. Visita de Pepe Beunza. Actuacions de la Txaranga de Santa Coloma de Gramenet, l'Agrupació de Corals de la FCEC i els Bastoners de Casserres.

1 de desembre. Unes 500 persones donen el tret de sortida a l'acampada de 24 hores que se solidaritzarà amb Jordi Sánchez i Jordi Turull, que al migdia anunciaven l'inici d'una vaga de fam contra el bloqueig dels seus recursos davant el Tribunal Constitucional.

2 de desembre. Actuació de la coral sabadellenca Les Violes. A la tarda, centenars de persones envolten la presó amb espelmes, llanternes i la llum dels mòbils.

9 de desembre. Cantaires solsonins de gòspel hi interpreten Down By the Riverside i Vull ser lliure.

16 de desembre. Plantada d'un avet d'Espinelves ple de llaços grocs davant de la presó i actuació de les bruixes de Sant Feliu Sasserra i artistes de la República.

23 de desembre. Tres globus aerostàtics enlairen la paraula «llibertat» sobre la presó. Un cop a dalt, les lletres s'encenen perquè siguin visibles sobre el cel negre.

23 de desembre. Tres globus aerostàtics s'enlairen sobre el pla. Foto: Pius X Cisa.

24 de desembre, a les dotze del migdia. Cantada de nades de Música per la Llibertat. Forn, Sánchez, Turull i Rull passen la nit de Nadal a la presó, després de deixar la vaga de fam.

25 de desembre, al vespre. Cantada de nades de Música per la Llibertat, amb milers d'assistents, i interpretació del Bona nit, dels Pets, versionada i dedicada als presos abans del Bonanit.

29 de desembre. Mig miler de cantaires i músics professionals dediquen un emocionant El Messies, de Händel als presos polítics. La interpretació comença amb l'Al·leluia a les dotze del migdia. La iniciativa aplega unes 9.000 persones.

El dia 29 de desembre, el Messies de Händel va reunir més de 9.000 persones. Foto: Ramon Creus.

30 de desembre. Ballada de centenars de dansaries de l'Agrupament de Dansaires de Catalunya i cantada de cançons de cau amb els amics de Raül Romeva.

31 de desembre. Unes 2.500 persones passen la nit de Cap d'Any al pla, seguint la consigna d'Omplim Lledoners.

1 de gener. Després del Bonanit, connexió des de Brussel·les per escoltar Carles Puigdemont i Toni Comín.

12 de gener. Unes 600 persones arribades d'arreu de Catalunya dormen al pla dels Lledoners en una trobada d'autocaravanes que agrupa 200 vehicles.

13 de gener. Cantada d'havaneres amb el grup Port Bo i acte polític organitzat per l'ANC amb parlaments del seu vicepresident, Pep Cruanyes, i el coordinador de l'Assemblea a Manresa, Eudald Camprubí.

19 de gener. Un total de 83 colles geganteres s'hi apleguen, vingudes amb 13 autocars, 340 cotxes particulars, unes 75 furgonetes i camions.

19 de gener. 83 colles geganteres presideixen la trobada. Foto: Ignasi Segon.

20 de gener. La Caminada d'Olot a Lledoners, organitzada per Bianya Sobiranista i Òmnium Garrotxa, recorre la darrera etapa des del polígon dels Vinyats II i una seixantena de cantaires de l'Orfeó Català ofereixen un recital davant de prop de 4.000 assistents.

27 de gener. Milers de persones omplen el pla per acomiadar els presos i els membres de Música per la Llibertat en el darrer dia de l'acció. Homenatge a Jordi Pesarrodona, paraules d'agraïment d'Anna Ortega i poemes clouen l'acte.

30 de gener. S'enlairen 211 globus, un per cada nit que el Joan Bonanit ha pujat al pla dels Lledoners a saludar els presos polítics. El violí de Toni Roviró acompanya l'acte.

1 de febrer. Poc abans de les set del matí, enmig de crits de «Llibertat presos polítics», Cuixart, Forn, Junqueras, Romeva, Rull, Sánchez, i Turull són traslladats pels Mossos d'Esquadra cap a Brians 2, perquè la Guàrdia Civil els porti a Soto del Real. Joan Bonanit també hi és present per acomiadar-los.

Si voleu veure un muntatge audiovisual d'aquests 212 dies només cal que escanegeu aquest codi QR. Una creació d'Ignasi Segon i Comellas.